

ENODNEVNI ODMIK V NARAVI 2021 – Štefana Gora, izhodišče grad Strmol Cerklje

Po dvakratni predstavitvi termina (obakrat zaradi epidemičnih omejitev) smo 26. 6. 2021, dan po praznovanju 30. obletnice samostojne domovine Slovenije, uspešno izvedli enodnevne duhovne vaje – duhovni odmik. **Vilijev naslov je bil: VERA DELA ČUDEŽE – ZAHVALA ZA 30 LET SAMOSTOJNE SLOVENIJE**

Ob 8h zjutraj smo se zbrali pri kavarni Strmol ob vznožju gradu. Pred leti (in tudi še v okviru Jugoslavije) so na tem mestu imeli cvetličarno. Večino za lastne potrebe (se mi zdi), nekaj tudi za splošno ponudbo. V času zadnjih lastnikov Rada in Ksenije Hribar so bila to gospodarska poslopja in hlevi. Pred šestimi leti (mogoče kakšno leto prej) so stavbo preuredili v kavarno, ki je v zadnjih letih ob lepem vremenu zelo obiskana.

Ko smo na parkirišču zbrali vsi prijavljeni (skupaj s p. Vilijem in novim duhovnim pomočnikom v župniji Cerklje na Gorenjskem g. Tonetom Marinkom nas je bilo tukaj 14, še en se nam je pridružil kasneje na Št. Gori), smo krenili pred vhod v grad Strmol. Za uvod smo prebrali sobotno berilo in evangelij. P. Vili nas je nato v luči beril zadnjih dni uvedel v duhovno razmišljanje tega romanja. Glavni vprašanji za razmišljanje sta bili:

1. Katere svoje in naše gobavosti mu izročam v zdravljenje in se mu zahvaljujem, da je že ozdravil?
2. Kje sem najprej poklican služiti – živeti čudež podarjanja svojega podarjenega življenja?

Preden smo se podali na pot, nam je Branko povedal nekaj osnovnih informacij o dogodkih, povezanih z gradom in lastnikih v povezavi z revolucijo in vsiljeno državljansko vojno. Prepletenost mnogih stvari je leta 1944 pripeljala do krvave likvidacije zakoncev Hribar, ki so jih po mučni usmrtitvi odnesli (po smrti so jih celo razkosali) čez bližnje hribe do improviziranega groba. Domneva se, da sta bila ubita nekje v hribovitem delu nad gradom, vendar ne na mestu pokopa. Citat s spletne objave radia Ognjišče: "V gozdu nad vasjo Mače pri Preddvoru so v torek (op.: 17. marca 2015) izkopali posmrtno ostanke zadnjih lastnikov gradu Strmol, Rada in Ksenije Hribar, ki sta bila umorjena januarja 1944. Odpeljali so ju pripadniki partizanske varnostno-obveščevalne službe, zatem pa se je sled za njima izgubila." Veliko o njunem življenju, delovanju, medsebojnem odnosu in nekaj tudi o likvidaciji, lahko najdemo v knjigi Draga Jančarja – *To noč sem jo videl*. Roman govori o ljudeh, ki so hoteli (pre)živeti. In o tem, da mrtvi ne morejo govoriti, ... zato smo povabljeni, da prispevamo svoj delež (sočutja), da resnica pride na dan – kar je pogoj za spravo.

Po Vilijevem in Brankovem uvodu smo imeli dovolj "gradiva", da smo se skozi svoje življenjske zgodbe in poti ukvarjali z razmišljanjem na zgornji dve vprašanji. Po desetih minutah lahke hoje v tišini in razmišljanju, se je pot strmo vzpela, saj smo morali prvih 250 višinskih metrov premagati na tej strmini. Kdor je prebral omenjeno knjigo, se je (vsaj nekoliko) lahko vživel v prvi napor zakoncev Hribar, ki sta v januarjskih zimskih razmerah v neprimerni obleki in obutvi morala po zelo podobni poti (ali mogoče prav po tej) prehoditi svojo poslednjo pot. Ko se je pot po dobre pol ure položila, smo se razporedili po dva in dva in si (po običajnem pogovornem načinu) medsebojno podelili naša razmišljanja. Vreme je bilo sončno, dokaj vroče, pred prehudo obremenitvijo pa nas je ves čas varovala gozd. Zadnji del poti do Mežnarja pod cerkvijo smo prehodili že v prostem pogovoru. Spotoma smo vzeli ključ od podružnične cerkve sv. Štefana, saj smo planirali, da bomo sv. mašo opravili v hladu te cerkvice, kjer je vsako leto na Štefanovo tudi žegnanje konj. A glej ga zlomka – "ključarjev" se nas je v kakih 15ih minutah zvrstilo skoraj 10, vrata se niso pustila odkleniti. Upam, da bomo takrat, ko pridemo do sv. Petra imeli manj težav kot tu pri sv. Štefanu ... Tako sta p. Vili in duhovnik Tone pripravila oltar kar na klopici v solidni senci nedaleč od cerkve.

Po maši smo se tam zadržali še slabo uro ob sproščeni malici "iz svojega nahrbtnika", čeprav je nekaj hrane romalo na skupno mizo in je bila ponujena vsem, ki so bili v pomanjkanju. Pred odhodom v dolino smo naredili še skupno fotografijo. Spustili smo se po drugo poti, ki je bila kondicijsko nekoliko bolj prijazna in v Adergasu zavili še v velesovski samostan. Župnik Slavko Kalan nas je bil prav vesel in po predstavitvi nekaterih podrobnosti o samostanu, nam je ponudil še vino. Ob zdravici smo glasno in ubrano zapeli še himno in g. Slavko nas je

podučil še o spremembi besedila, ki se je zgodila zaradi "režimskih popravkov". Ta popravek naj bi bil pred leti (pri novejših izdajah) že popravljen, a na wikipediji sem pravkar našel še "režimsko" verzijo. Torej zadnje tri vrstice Prešernove Zdravljice, kot smo se jo (najbrž kar vsi) učili v osnovni šoli, so se glasile: ... [dókaj dni naj živí VSAK, kar nas dobrih je ljudi!](#) A besedilo, kot ga je zapisal Prešeren, je bilo: ... [dókaj dni naj živí BOG, kar nas dobrih je ljudi!](#)

Nekaj mož se je do lokacije zaključnega druženja prepeljala s kombijem, dobra polovica pa se je peš odpravila do jutranjega izhodišča. Prvi del poti za noge ni bil preveč prijazen, saj je treba dober kilometer po asfaltni cesti, pa še po soncu, pri nekdanji opekarni pa smo zavili mimo dveh bajerjev, sedaj sta urejena kot ribnika, v moji mladosti pa so tu še vedno izkopavali ilovico in izdelovali opeko. Le nekaj metrov od ribnika, ko smo pot nadaljevali skozi gozd, pa smo lahko opazili precej konkretno "obdelana tla", kjer si divji prašiči iščejo hrano. Po teh gozdovih in travnikih okrog Št. Gore so precej aktivni in naredijo tudi veliko škode. Tik pred povratkom do kavarne smo zavili še do manjšega ribnika desno od kavarne, kjer je manjši izvir, katerega voda teče mimo kavarne in naprej v jezero pod gradom. V tem ribniku je včasih čofotal tudi hišni ljubljencek Ksenije Hribar, s katerim se je večkrat sprehajala tudi po Ljubljani: v dar dobljeni aligator. Nad ribnikom je tudi kip obraza, najverjetneje je upodobljena Ksenija Hribar.

Zaključek srečanja smo imeli pri našem možakarju Bugar Tomažu, ki sta skupaj z ženo Julijo pred nekaj leti staro hišo zelo domiselno, lično in uporabno preuredila v hostel Mamina hiša (Mama's house). Slišali, videli in začutili smo močno povezanost zakoncev Bugar, vključno z Rebeko in Tobijem (mlajša otroka), ki družinsko življenje vključujejo v posel/podjetništvo. Uspešna zgodba, s središčem ob hišnem oltarju z inovativnim klečalnikom. Vsa oprema v hostlu je zelo kvalitetna. Tako smo bili vsi romarji gostje Tomaža in njegove žene Julije, ki sta nama postregla z raznovrstnimi picami, pijačo, kavo, sladico in sladoledom. Tisti, ki smo kljub polnimi želodci še uspeli narediti kakšen "višinski meter", smo šli lahko na ogled celotnega hostla od kleti in praktično do slemena, saj je tudi celotno podstrešje urejeno za bivanje gostov.

V času druženja nam je član Nande predstavil še dva svoja "duhovna tehnična izdelka". Starejši predstavlja pot "od Pšate do Pšate" kjer s pomočjo vrtavke potujemo od izvira do izliva v Kamniško Bistrico in spotoma odkrivamo razne skrivnosti. Zakaj tako ime, pa nam pojasni to besedilo: "Pšata je 28,4 km dolga reka v porečju Save in je desni pritok Kamniške Bistrice. Njeno porečje zajema 139 km². Izvira na južnem robu Kamniško-Savinjskih Alp. V Kamniško Bistrico se izliva zahodno od naselja Dol pri Ljubljani. Pšata je tudi ime dveh vasi, ena je ob izviru reke Pšata, druga pa je ob njenem izlivu." V prvi Pšati, nedaleč od izvira, je doma avtor Nande.

Zadnji izdelek je posvečen Križu – uničevalcu demona. V sredini je sv. hostija, pod njo pa v napoto demon. Ko igralec onesposobi demona, se položena sv. hostija dvigne. Vsebina celotne igrice je izredno bogata in medsebojno prepletena, da bi brez avtorjeve razlage sam komaj kaj razumel. Sproščeno druženje je obogatil tudi duhovnik Tone, ki nas je s kitaro spodbudil, da smo skupaj zapeli nekaj pesmi.

Prepričan sem, da s(m)o se vsi udeleženci po taki pogostitvi spraševali, ali sta Tomaž in Julija "avtohtona Gorenjca" a mogoče korenine njunih družinskih korenin ne sežejo precej ven iz gorenjskega območja.

Hrana se hitro prebavi, upam(o) pa, da bomo duhovni del tega dne prebavljali veliko veliko dlje.

Pripravil Boris Jereb; nekaj misli dodal Branko Cvelbar

In komentar Tomaža P.: po moško na kratko, bi ti rad povedal, da sem se pri vas lepo počutil in po dolgem času občutil neko posebno sproščenost, ki sem jo kar nekaj časa pogrešal. Tudi v duhovnem pogledu sem dobil nekaj novih prebliskov, ki se lahko zgodijo v takšnih okoliščinah in vzdušju. Pogostitev in prisrčna postrežba s strani Tomaža in njegovih domačih je bila profesionalna, začinjena z domačnostjo in optimistično toplino. Tudi vsi prisotni smo bili dobra ekipa, ki se je "naredila" tudi zaradi okoliščin v katerih smo se znašli. Skratka tebi, Viliju, Branku, Tomažu in vsem ostalim, ki ste se trudili za vse skupaj, iskrena zahvala. Trud se je izplačal in se bo poplača! Bog povrni!